

17.9.2021

Näkökulma kannabiksen laillistamiskeskusteluun:

Hamppufaktaa – älä sekoita viihdekannabista raittisiin serkkuihinsa

Suomen teollisuus- ja hyötyhamppuyhdistys on seurannut julkisuudessa käytävää keskustelua kannabiksen laillistamisesta. Yhdistys ei ota kantaa asiaan, mutta tuo monisyiseen kokonaisuuteen näkökulman hamppufaktan muodossa.

Hamppu eli *Cannabis sativa* on yksi vanhimpia viljelykasvejamme ohran ja tattarin rinnalla. Kasvin hyötykäyttö on laajaa, sitä käytetään esimerkiksi tekstiileihin sekä terveyttä ja hyvinvointia edistäväksi kasviproteiiniin ja -öljyn lähteeksi. Tämä ainutlaatuinen kasvi on kuitenkin myös yksi maailman kiistellyimmistä kasveista eräiden hamppulajikkeiden päihdyttävien ominaisuuksien vuoksi.

Kaikki lähtee lajikkeesta

Hamppu ei ole vain hamppua, kuten ohrakaan ei ole vain ohraa vaan rehua, mallasta tai tärkkelystä lajikkeesta riippuen. Kaikkien viljeltävien kasvien takana on lajikkeet, jotka määrittävät kyseisen kasvin ominaisuudet ja käyttökohteet.

Hampulla eli *Cannabis sativalla* on kolme erilaista lajiketyyppiä: kuituhamppu, öljyhamppu sekä päihdekäyttöön jalostettu muoto. Käyttökohde määritetään jo lajikejalostuksen alkumetreillä. Kuituhamppu- ja öljyhamppulajikkeissa päihdyttävien ainesosien eli hampun kannabinoidien osuus on marginaalinen, kun taas viihdekannabiskäyttöön jalostettavien lajikkeiden jalostuksen tärkein päämäärä on tuottaa kasvin päihdyttäviä yhdisteitä.

Kannabinoidit muodostuvat kasvin lehtiin ja kukintoihin, siemenissä ja kuidussa niitä ei ole. Yhteistä eri lajiketyypeillä ovat ainoastaan ulkonäön peruspiirteet. Tämän ulkonäköyhtäläisyyden perusteella eri lajiketyypit valittavan usein niputetaan julkisuudessa käytävässä keskustelussa yhdeksi ja samaksi asiaksi. Kuitenkin viihdekannabiksen raittiit ”serkut”, kuituhamppu ja öljyhamppu, tarjoavat jopa kymmeniä tuhansia hyötykäyttökohteita.

Öljyhamppu edistää terveyttä ja hyvinvointia

Öljyhamppu on ravintorikas kasvi, jota viljellään elintarvike-, rehu- ja kosmetiikkakäyttöön. Öljyhampusta voidaan myöhään syksyllä siemensato, ja siemenistä prosessoidaan edelleen esimerkiksi hamppuöljyä, hamppujauhoa ja hamppuproteiinia teollisuuden käyttöön kasvipohjaisista meijerituotteista leivontaan ja kasvisvaihtoehdoksi lihalle. Tai kulutettavaksi sellaisenaan esimerkiksi ravinnellisten muodossa.

Öljyhamppu on superfoodia parhaimmillaan. Tämä terveellisen öljyn lähde ja kasvipöyräisen proteiinipaleetin täydentäjä on täynnä hyvää: helposti imeytyvää proteiinia, kuitua, kaikkia välttämättömiä aminohappoja sekä omega-3 ja omega-6 -rasvahappoja oikeassa suhteessa. Maultaan öljyhampun siemen on pehmeä ja pähkinäinen. Öljyhamppu ravintona todella hellii kehoamme.

Kuituhampusta ekologista ja monikäyttöistä luonnonkuitua

Kuituhamppu on monipuolinen kasvi, joka tuottaa lyhyessä ajassa suuren määrän laadukasta biomassaa. Tästä biomassasta erotetaan hamppukuitua, jonka yleisimmät käyttökohteet ovat sellun ja paperin valmistuksessa, komposiiteissa ja eristeissä sekä tekstiilien valmistuksessa. Hamppukuitua käyttäviä teollisuuden aloja on lukemattomia rakennusteollisuudesta autoteollisuuteen sekä eläinten kuiviketarvikkeisiin. Hamppukuidun etuna on muiden luonnonkuitujen tapaan myös keveys ja kierrätettävyyden.

Öljyhampun ja kuituhampun viljely on ilmastoteko

Pelto- ja metsäkasvatuksessa viljeltävät öljyhamppu ja kuituhamppu ovat vastuullisia ja ympäristöystävällisiä viljelykasveja. Syväjuurisina ja suuren maanpäällisen biomassan tuottavina kasveina ne ovat jopa metsiämme tehokkaampia hiilensitojia. Hampun viljely on myös ekologista, koska viljelyssä ei käytetä lainkaan kemiallisia torjunta-aineita. Hampu myös edistää luonnon monimuotoisuutta mm. toimimalla ravintokasvina pölyttäjille.

Öljyhampulla ja kuituhampulla on hyvät edellytykset kehittyä uudeksi vihreän talouden toimialaksi. Tätä kehitystä edesauttaa toimintaympäristön kehitystyö, jota parhaillaan tehdään sekä yritysten että hanketoimijoiden toimesta eri puolilla maata.

Lisätietoja: Suomen Teollisuus- ja Hyötyhamppuyhdistys ry.

Puheenjohtaja: Liisa Jokela, puh. 040 487 8310, liisamjokela@gmail.com

Hallituksen jäsen: Jyrki Leppälä, Trans Farm Oy, puh. 0500 449 474, jyrki.leppala@transfarm.fi

Suomen Teollisuus- ja Hyötyhamppuyhdistys kokoaa yhteen öljy- ja kuituhampputoimijat. Yhdistys on perustettu vuonna 2018 ja yhdistyksessä on mukana maamme keskeiset teollisuus- ja hyötyhampun kanssa toimivat tahot. Teollisuus- ja Hyötyhamppuyhdistyksen tavoitteena on edistää hampun hyötykäyttökohteita ja toimia alan yhteisenä edunvalvontatoimielimenä.

17.9.2021

Suomen teollisuus- ja hyötyhamppu ry:n hallitus

Liisa Jokela
Puheenjohtaja

Jyrki Leppälä, Trans Farm Oy

Tommi Saltiola

Ville Virtanen, Murtolan HamppuFarmi Oy

Tatu Saarikko

Hese Toivanen